

“Tibetan Uprising Day”. Vandaag herdenken we de 51ste verjaardag van de Tibetaanse opstand tegen de Chinese bezetting van het ‘Land van de Sneeuw’. Meer dan 80.000 mannen en vrouwen gaven toen hun leven voor een onafhankelijk Tibet. Honderdduizenden Tibetanen werden gearresteerd, gedeporteerd of gemarteld. Velen hebben ook hun vaderland in erbarmelijke omstandigheden moeten verlaten. Zelfs tot vandaag vluchten nog steeds Tibetanen naar het buitenland, ondanks de beweringen van de Chinese overheid dat hiertoe geen enkele reden bestaat. Als er geen reden is, waarom maakt die overheid buitenlandse diplomaten, hulporganisaties en mensenrechtenactivisten het dan zo moeilijk om Tibet te bezoeken? Waarom is de perscensuur zo streng in het gebied? Waarom zet de Chinese overheid in heel de wereld zoveel druk op de regeringen om zich niet in te laten met de kwestie Tibet? Waarom weigeren de machthebbers in de Volksrepubliek China een écht gesprek met de Tibetanen?

Tallose vragen die de internationale gemeenschap ruim 50 jaar lang beroeren. Want voor elke democraat waar ook ter wereld is Tibet in de eerste plaats een mensenrechtenkwestie. En aangezien mensenrechten universeel zijn, moet de situatie in Tibet een bron van bezorgdheid voor de internationale gemeenschap blijven vormen. Dat is geen inmenging in de binnenlandse aangelegenheden van een land; het is wel een boodschap dat we opkomen voor waarden en normen die we waar ook ter wereld belangrijk vinden.

Verscheidenheid wordt in China onderdrukt: religieuze of etnische minderheden die niet de officiële lijn volgen of ervan afwijken, worden meedogenloos vervolgd. Juist deze systematische en soms zelfs gewelddadige onderdrukking heeft niet alleen het vuur bij deze minderheden aangewakkerd, maar ook het bewustzijn van de wereld gewekt ten aanzien van de mensenrechten in China en van de situatie van de Tibetanen in het bijzonder.

Als senator beschouw ik het als mijn taak ervoor te zorgen dat het Belgische parlement alert blijft over de toestand in Tibet en dat België krachtig en vastberaden reageert op elke actie van de Chinese autoriteiten die de rechten van de Tibetanen als minderheid bedreigt. Als land kan je immers geen neutraal standpunt innemen als het gaat om onderdrukking, geweld, intimidatie en achteruitstelling van minderheden. Bovendien is het bijzonder eigenaardig dat de Chinese overheid geen enkele bereidheid toont om via onderhandelingen tot een oplossing te komen. Nochtans zijn er weinig volken die meer openstaan voor een dialoog en een onderhandelde oplossing dan het Tibetaanse volk. Het memorandum over autonomie van Tibet binnen de Volksrepubliek China toont aan dat de Tibetaanse leiders oprecht bereid zijn om tot een duurzame oplossing te komen. Dat ze hierbij volgens mij nogal wat legitieme eisen hebben laten varen, moet de Chinese autoriteiten over de streep trekken om daadwerkelijk te praten en te zoeken naar een oplossing.

Deze dag is in de eerste plaats een eerbetoon aan de vele slachtoffers die op 10 maart 1959 en de jaren nadien zijn gevallen. Maar het is ook een eerbetoon aan de Dalai Lama die blijft ijveren voor die vreedzame oplossing en die dankzij zijn inspirerende boodschap de publieke opinie in de hele wereld, weet te beroeren. Een eerbetoon aan de vele mensen die zich dag in dag uit inzetten voor deze nobele zaak.

Ook het engagement van Belgische politici van verschillende strekkingen moet worden gezien als een krachtig signaal aan het adres van China: het is hoog tijd voor een vreedvolle en duurzame oplossing voor het 'Land van de Sneeuw'. De grootsheid en het aanzien van een natie worden niet alleen bepaald door de oppervlakte en de economische groeicijfers, maar vooral ook door het respect voor de fundamentele rechten en vrijheden van alle burgers en door het respect voor minderheden. Misschien kan de Volksrepubliek China iets leren uit het devies van de Europese Unie: 'Eenheid in verscheidenheid'.

Met een landgenoot als president van de Europese Unie en het feit dat ons land straks als voorzitter van die Unie fungeert, mogen we hopelijk ook initiatieven verwachten die de Chinezen tot een heuse dialoog kunnen inspireren. Ik wed dat de Amerikaanse president, na zijn opgemerkte ontvangst van de Dalai Lama in het Witte Huis, hieraan zal willen meehelpen.

Herman en Barack, hand in hand voor Tibet, dat zou mooi zijn, niet?

Pol Van Den Driessche,
CD&V-senator.